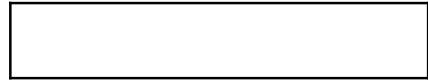

Ik bleef als enige over. Dan zie ik haar,
bij de tempel van Vesta, in stilte verborgen
op een afgelegen plaats:
Helena, de dochter van Tyndareus.
In de gloed van het vuur zwerf ik rond
en laat mijn ogen langs alles en overal dwalen.
Zij, bron van al het kwaad
voor Troje en haar vaderland,
huiverde al voor de wraakzucht van de Trojanen,
die hun stad in vlammen zagen opgaan,
voor de straf van de Grieken en de woede
van haar bedrogen echtgenoot.
Daarom had ze zich veilig verborgen
en zat ze gehaat bij het altaar.
Woede laait in me op: razend
wil ik het vallende vaderland wreken,
haar doen boeten voor haar misdaden.
“Beeld je eens in: zal zij ongedeerd Sparta
en haar Myceense vaderland terugzien
en met koninklijke staatsie triomferen?
Zal zij haar huwelijk, haar vaderlijk huis weerzien,
herenigd worden met haar kinderen,
vergezeld van vele Trojaanse vrouwen
en Phrygische dienaren? Is Priamus daarvoor
door vijandig brons van het leven beroofd?
En Troje tot as vergaan? De Trojaanse kust
zo vaak met bloed besmeurd?
Nee! Hoewel er geen roem te behalen valt
met het straffen van een vrouw,
brengt deze overwinning mij toch eer.
Men zal mij eren voor de dood van dit goddeloze wezen,

voor de straf die zij verdient
en die ik haar geven zal!
Het zal me troost brengen toe te geven
aan de wrekende vlammen en de assen
van mijn volk voldoening te geven.”

Vergilius, Aeneis, II, 567-587: ontmoeting met Helena

Net was ik alleen overgebleven, toen plots mijn oog op Helena viel, die in de tempel van Vesta stilletjes verscholen en weggedoken zat. De vlammen van de brand zorgden voor een helder zicht terwijl ik mij een weg zocht en mijn blik alle kanten liet opgaan.

Uit angst voor de haat van de Trojanen, nu hun burcht was verwoest, voor de wraak van de Grieken en de woede van haar achtergelaten echtgenoot – een vloek was ze, voor Troje én haar vaderstad! – had ze zich verborgen en plaatsgenomen op het altaar, onttrokken aan het oog.

Een vlamme woede welde in me op, een vurige wens om de ondergang van mijn vaderstad te wreken en haar te laten boeten voor alle misdaden. 'Mag juist zij zomaar Sparta en haar vaderstad Mycene heelhuids weerzien, en als koningin paraderen in een zegetocht?! Mag ze terugkeren naar haar echtgenoot, haar ouderlijk huis en haar kinderen, omringd door een groot gezelschap van Trojaanse vrouwen, van Frygische bedienden?! En dat terwijl Priamus met een zwaard vermoord is?! Troje in de as gelegd?! Onze Trojaanse kust zo dikwijls doordrenkt met bloed?! Dat nooit! Al is er niets heroïsch aan het bestraffen van een vrouw, dit succes brengt toch waardering! Hoe dan ook, als ik dit kwaad uitroei en haar laat boeten – haar verdiende loon! – zal men mij hierom waarderen, ja, het zal me goed doen mijn vurig verlangen naar wraak te vervullen en de as van mijn volk genoegdoening te schenken!'

Toen ik alleen overbleef, zag ik Helena in de tempel van Vesta.
Stil en waakzaam zat ze verscholen in een hoek.
Door het heldere licht van de vlammen,
kon ik mijn weg vinden en alles om mij heen zien.
Zij was op haar hoede voor de Trojanen, die haar haatten om de val van hun stad.
Ook vreesde ze de straf van de Grieken en de woede van haar echtgenoot,
die zij verlaten had.
Helena, die voor Troje en haar vaderland een vloek was, had zich verstopt
en zat door niemand anders opgemerkt bij het altaar.
Een vuur laaide in mij op.
Woede wakkerde mij aan om de val van mijn vaderland te wreken
en haar te straffen voor haar misdaden.
Zal deze vrouw dan ongedeerd haar vaderland Sparta en Mycene terugvinden
en bij een triomftocht voorgaan als koningin?
Zal zij haar echtgenoot, haar kinderen en het huis van haar vader terugzien,
vergezeld door een menigte Trojanen en haar dienaren?
Is Priamus daarvoor met een zwaard gedood en Troje in vlammen opgegaan?
Is de Trojaanse kust daarom zo vaak doordrenkt met bloed?
Nee, dat niet.
Ook al is het nooit memorabel om een vrouw te straffen,
hier verdient het zeker erkenning.
Daarom zal ik toch geprezen worden als ik deze vloek vernietig en deze vrouw haar
welverdiende straf geef.
Het zal deugd doen mijn opgekropte woede te stillen
en mijn gesneuvelde vrienden te wreken.